



ROVVILTNEMNDA I REGION 6

Møre og Romsdal, Trøndelag

Møteprotokoll

Utvalg: Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge
Møtested: Statens hus Trondheim
Dato: 29. januar 2025 kl 12.00 – 15.30
Tidsbruk: 3,5 timer møte og 3,5 timer forberedelse

Følgende faste medlemmer møtte:

<u>Navn</u>	<u>Funksjon</u>	<u>Representerer</u>
Bente Estil	Leder	Trøndelag fylkeskommune
Elise Holtan Pavall	Medlem	Sametinget
Ingvill Dalseg	Medlem	Trøndelag fylkeskommune
Geir Stenseth	Medlem	Møre- og Romsdal fylkeskommune

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Roviltnemnda i region 6 Midt-Norge	02/2025	29. januar 2025

02/25 Godkjenning av innkallelse, saksliste og protokoll fra møte den 4. desember 2024.

Dokumenter til saken

- Protokoll og møteplan for 2025 fra møte den 4. desember 2024 (vedlegg 1)
- Protokoll fra e-postmøte den 13.-15. januar 2025 (vedlegg 2)

Bakgrunn

Førrige møte i roviltnemnda region 6 var den 4. desember 2024, i tillegg er det avholdt et e-postmøte den 13.-15. januar 2025. Møteprotokoll og roviltnemndas plan for møter i 2025 ble utsendt på e-post fra sekretariatet den 9. desember 2024, og den 21. januar 2025.

Sekretariatets tilråding

Roviltnemnda godkjenner innkalling, saksliste og protokoll fra møte 4. desember 2024 og e-postmøte 13.-15. januar 2025.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Roviltnemnda i region 6 Midt-Norge	03/2025	29. januar 2025

03/25 Referat og orienteringssaker

Dokumenter i saken:

- Oversikt over post til nemnda (vedlegg 3)
- Oversikt over søknader om skadefellingstillatelser (vedlegg 4)
- [NINA-rapport 2537](#)

1. Gjennomgang av resultater fra prosjekt intensiv overvåkning av gaupe på Nordmøre 2021 – 2023 v/NINA

NINA v/ John Odden oppsummerer metode og resultater fra NINA rapport 2537.

2. Møtedeltagelse siden forrige møte

3. Post til nemnda

Sekretariatet tar en kort gjennomgang av postlista for roviltnemnda.

4. Søknader om skadefellingstillatelser

5. Status for lisensfelling av jerv og ulv i region 6 og ekstraordinære uttak

Gjennomgang av status for lisensfelling av jerv og ekstraordinære uttak 2024/2025.

6. Status klagesak kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 i 2025.

Gjennomgang av Klima- og miljødepartementets behandling av klagesak om kvote for kvotejakt på gaupe i region 6 2025 dersom den foreligger ved møtetidspunkt.

Sekretariatets tilråding

Roviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til orientering.

Behandling i møte

- Miljødirektoratet v/ Kjell Vidar Seljevoll informerer nemnda om nye ansatte og ansvarsfordeling i Miljødirektoratet og om ekstraordinære uttak av jerv i region 6.
- NINA v/ John Odden oppsummerer metode og resultater fra NINA rapport 2537 (kopi av presentasjon er vedlagt protokoll).
- Ingen har deltatt på møter siden forrige vedtaksmøte den 4. desember 2024. Leder og sekretariat skal ha møte med ledere i region 3 og 5 på Gardermoen den 30. januar 2025. Da skal det også avholdes dialogmøte med verneorganisasjonene.
- Sekretariatet tar en kort gjennomgang av postlista for rovviltnemnda. Geir Stenseth viser til brev fra KLD om jerv i Møre- og Romsdal av 25. januar 2025.
- Status lisensfelling jerv: felt 20 jerver hvorav 11 tisper, ikke felt ulv (se oversikt over jerv i vedlegg til protokoll).
- Klageavgjørelse fra KLD om kvote for kvotejakt er ikke utsendt- Dersom det kommer noen endringer som nemnda må ta stilling til må dette tas via e-post.

Rovviltnemndas vedtak

Rovviltnemnda tar referat- og orienteringssakene til orientering.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Rovviltnemnda i region 6 Midt-Norge	04/2025	29. januar 2025

04/25 Årsrapport for 2024**Dokumenter i saken:**

- Brev fra KLD om endring i styringsdialogen 03.06.2024 (vedlegg 5)
- Brev fra KLD om årsrapport rovviltnemndene og dialog 10.01.2025 (vedlegg 6)

Bakgrunn

I brev av 3. juni 2024 (vedlegg 5) informerte Klima- og miljødepartementet om endringer i styringsdialogen mellom departementet og rovviltnemndene, og at det er potensiale for videreutvikling av denne dialogen. Den styringsdialogen KLD har hatt med rovviltnemndene skiller seg fra vanlig praksis overfor andre underliggende organer. KLD skriver at de ønsker en normalisering der man har en styringsdialog med hver enkelt rovviltnemnd. KLD skriver videre følgende om dette:

KLD mener rovviltforvaltningen samlet sett vil være best tjent med en mer vanlig, formalisert og skriftliggjort styringsdialog mellom departementet og den enkelte rovviltnemnd. En slik styringsdialog vil kunne gi ytterligere forbedret oppnåelse av den todelte målsettingen og andre sentrale føringer i gjeldende rovviltpolitikk. Departementet viser i denne sammenheng også til regjeringens politiske plattform (Hurdalsplattformen) der det er en målsetting om å styrke rovviltnemndenes rolle.

En mer vanlig styringsdialog vil kunne gi både KLD og nemndene en mer systematisk og bedre oversikt over status i den enkelte forvaltningsregion. Slik statusgjennomgang gir grunnlag for et godt felles utgangspunkt også med tanke på å vurdere eventuelle behov for nødvendige endringer i forvaltningen som føres og/eller politiske rammer.

Med bakgrunn i dette ber KLD om at rovviltnemndene utarbeider en årsrapport for sin region som skal leveres innen den 31. januar for forrige kalenderår. Denne rapporten skal legge grunnlag for etterfølgende styringsmøte mellom departementet og den enkelte rovviltnemnd. KLD skriver at de skal kalle inn til styringsmøte med hver enkelt nemnd.

I brev av 10. januar 2025 (vedlegg 6) skriver KLD at det i tillegg til styringsmøter mellom KLD og hver enkelt nemnd, også planlegges for et fellesmøte i 2025, som etter planen avholdes før sommeren. Fellesmøtet vil bli med de samme aktørene som tidligere (roviltnemndene, LMD, KLD, direktoratene m.fl.). Avslutningsvis skriver KLD at de vil komme nærmere tilbake om møtetidspunkter i etterkant av at årsrapportene er mottatt.

Departementet ber om at følgende tema inngår i rovviltnemndenes årsrapporter:

1. Sammendrag
2. Regionale bestandsmål og bestandsstatus for ulv, bjørn, jerv og gaupe
3. Oppnåelse av regionale bestandsmål for ulv, bjørn, jerv og gaupe sett i forhold til soneinndelingen
4. Status for beitenæringene (sau og tamrein)
5. Påviste (dokumentert og antatt sikker) tap og erstattede tap av sau og tamrein til rovvilt.
6. Totalt tap av sau og tamrein uavhengig av tapsårsak
7. Oversikt over døde rovdyr i regionen fordelt på ulike dødsårsaker
8. Oversikt over kvoter for lisensfelling, kvotejakt og betinget skadefelling
9. Oversikt over søknader om skadefelling, utfall av behandling og utfall av eventuelle skadefellingsforsøk. Sorteres per art.
10. Oversikt over bruken av FKT-midler. Departementet ber her også om særskilt oversikt over tiltak som siste år er gjennomført i henholdsvis rovdyrprioriterte og beiteprioriterte områder.
11. Status for forvaltningsplanen og eventuelle planer om rullering
12. Annen informasjon, som eksempelvis regionale/lokale prosjekter eller annet relevant arbeid.
13. Rovviltnemndenes vurderinger av egen måloppnåelse og eventuelle behov for justeringer i deres regionale forvaltning for styrket måloppnåelse.

KLD viser til Hurdalsplattformen, og under er det som regjeringen har formulert om temaet rovvilt i dette dokumentet.

Hurdalsplattformen 2021-2025

Rovdyr

Det skal føres en mer restriktiv rovdyrpolitikk. Regjeringens rovdyrpolitikk bygger på rovviltforlikene, den todelte målsettingen og Bernkonvensjonen. Regjeringen bygger på den lokale forvaltningsmodellen som ble nedfelt i rovviltforliket, og vil styrke de regionale rovviltnemndenes rolle. Det skal legges avgjørende vekt på nemndenes avgjørelser. Regjeringen vil:

- Sikre at bestandsmålene faktisk følges opp. Når en bestand ligger over bestandsmålet, skal den forvaltes i tråd med det bestandsmålet som til enhver tid er vedtatt av Stortinget.
- Innrette praktiseringen av rovviltforliket slik at kvoter på lisensfelling tas ut i samsvar med vedtak, og at beiteprioriterte områder blir respektert ved at skadegjørere blir felt uten ugrunnet opphold. Det skal ikke etableres forvaltningsmessige ordninger som ikke har hjemmel i lov eller politiske vedtak.
- Effektivisere lisensjakt på jerv med mer moderne jaktmetoder.
- Utrede en reduksjon av gjeldende bestandsmål for ulv og bjørn, med mål om å redusere belastningen for beitenæringene og lokalsamfunn.
- Fjerne intervallmål. Bestandsmål skal defineres som både minimums- og maksimumsmål. Ved skade skal det gis raske og effektive fellingstillatelser med lengre varighet utenfor rovdyrsoner.
- Gjennomføre en bedre og sikrere telling av de ulike rovdyrbestandene.

Sekretariatets vurdering

Sekretariatet har forsøkt å lage en rapport som svarer på de tema som KLD har bedt om i brev av 3. juni 2024. Det er forståelig at KLD ønsker å motta et slikt dokument tidligst mulig på året. Imidlertid mener vi at med det svært ressurskrevende arbeidet som enkelte statsforvaltere har med saueerstatning i november og desember årlig at fristen for innlevering av slik rapport burde vært utsatt minst to uker, til medio februar. Da hadde sekretariatene hatt bedre mulighet til å lage et godt grunnlag for rapportens innhold.

Roviltnemnda og sekretariatsgruppen skal avholde et arbeidsmøte om årsrapporten den 29. januar 2025.

Sekretariatets tilråding

Roviltnemnda vedtar årsrapport for 2024 og ber sekretariatet om å sende rapporten til Klima- og miljødepartementet.

Behandling i møte

Viser til arbeidsmøte avholdt tidligere i dag den 29. januar 2025 hvor det er blitt enighet om noen endringer. Sekretariatet informerer om at KLD har sendt ut forespørsel til nemnda om dato for styringsdialog.

Roviltnemndas vedtak (enstemmig)

Roviltnemnda vedtar årsrapport for 2024 med de endringer som kom frem under arbeidsmøte 30. januar 2025 og ber sekretariatet om å lage et nytt utkast. Nemnda ber også sekretariatet ta kontakt med KLD om mulig utsatt frist for innsending av årsrapport til tirsdag 4. februar 2025. Dersom nemnda får utsatt frist skal utkast sendes til hele nemnda for gjennomlesing. Dersom nemnda ikke får utsatt frist gis leder fullmakt til å godkjenne nytt utkast. Sekretariatet sender rapporten til Klima- og miljødepartementet når et godkjent utkast foreligger.

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Roviltnemnda i region 6 Midt-Norge	05/2025	29. januar 2025

05/25 Revidering av forvaltningsplanen for rovvilt region 6 i 2025

Dokumenter i saken:

- [NINA Rapport 1123](#)
- [NINA Rapport 1952](#)
- [Ressursregnskap for reindriftsnæringen 51/2024](#)
- Sammenstilling av innspill oppstart (Excel) (vedlegg 7)
- Tematisk sammenstilling innspill oppstart (vedlegg 8)
- Sammendrag høringsuttalelser (vedlegg 9)
- Sekretariatets vurdering av høringsuttalelsene og forslag til endring i plan (vedlegg 10)
- Roviltnemndas forslag til endringer i plan etter høring (vedlegg 11)
- Utkast til revidert forvaltningsplan for rovvilt i region 6 Midt-Norge sak 33/23 (vedlegg 12)
- Brev fra KLD om Tiltakspakke reindrift-energi av 1. mai 2024 (vedlegg 13)
- Sluttprotokoll konsultasjoner datert 16. juli 2024 (vedlegg 14)
- Brev fra KLD om Tiltakspakke reindrift-energi datert 30. september 2024 (vedlegg 15)
- Forslag oppdatert fremdriftsplan (vedlegg 16)

Bakgrunn

Prosessen så langt

Her følger en kort oppsummering av prosessen med revidering av forvaltningsplanen så langt.

Gjeldende forvaltningsplan for region 6 ble vedtatt i mars 2018. Den 31. oktober 2022 vedtok den daværende rovviltnemnda at forvaltningsplanen for region 6 igjen skulle revideres. Rovviltnemnda sendte ut oppstartsmelding med rammer for revideringsprosessen den 4. november 2022. Det ble avholdt fire åpne innspillmøter i løpet av vinteren 2023, samt et eget med reindriftsnæringen. Rovviltnemnda mottok 42 innspill til forvaltningsplanen i løpet av vinteren 2023 (vedlegg 7 og 8). Det ble også gjennomført flere arbeidsmøter mellom sekretariatet og nemnda vinteren og våren 2023. Under møte den 26. mai vedtok rovviltnemnda et høringsutkast som ble sendt på høring sommeren 2023. Det ble avholdt to høringsmøter, hvorav et på Stjørdal og et i Rauma. Rovviltnemnda mottok 27 hørings svar på utkastet som ble sendt på høring (vedlegg 9 og 10). I september 2023 avholdt rovviltnemnda arbeidsmøte med sekretariatsgruppen. Her ble hørings svarene presentert og vurdert, og nemnda kom med forslag til endringer i høringsutkastet (vedlegg 11). Under dette møtet la nemnda frem ønsker om punkter som sekretariatet skulle inkludere i nytt utkast til plan. Med bakgrunn i endringene som fremkom under arbeidsmøte ble nytt utkast til forvaltningsplan ble lagt frem i sak 33/23 i møte i rovviltnemnda den 27. oktober 2023 (vedlegg 12).

Den 30. september 2023 ba NRL rovviltnemnda om å få utsatt de planlagte konsultasjonene. Dette med bakgrunn i at de var i dialog med regjeringen V/KLD om eventuelle muligheter til å kunne lette byrden som rovvilt innebærer for reindrifta, og at NRL i påvente av svar fra regjeringen ønsket å utsette konsultasjonene om revidert forvaltningsplan for region 6 inntil NRL har vurdert tilbakemeldingen fra KLD. Også Sametinget ba om å utsette konsultasjonene inntil videre. Dette med bakgrunn i at samtlige av Sametingets oppnevnte medlemmer og varamedlemmer i region 6 fulgte vedtaket på NRL sitt landsmøte og la ned sitt arbeid i rovviltnemnda, og at NRL har bedt om utsettelse av konsultasjonene. Med bakgrunn i dette fattet rovviltnemnda den 27. oktober 2023 vedtak om at arbeidet med forvaltningsplanen ble utsatt.

I slutten av februar 2024 ga både Sametinget og NRL beskjed om at de var klare for å starte konsultasjonsprosessen med rovviltnemnda. Siden KLD da hadde oppnevnt nye medlemmer til rovviltnemnda fra fylkestingene ble det avklart at prosessen skulle avventes ytterligere til ny rovviltnemnd var konstituert. Nåværende rovviltnemnd ble konstituert den 18. mars 2024. Under møte den 21. mai 2024 vedtok rovviltnemnda at de ønsket å gjøre seg mer kjent med forholdene i regionen og at ny fremdriftsplan skulle legges frem, samt at konsultasjoner med sametinget og NRL skulle gjennomføres. Under møtet den 19. juni 2024 ble det vedtatt en ny fremdriftsplan, men grunnet ferieavvikling, og andre arbeidsoppgaver høsten 2024 hos sekretariatet, er ikke arbeidet med forvaltningsplanen tatt opp igjen i 2024.

Under møte i rovviltnemnda den 28. oktober 2024, sak 51/24, fremmet sekretariatet et forslag om at vi skulle lage en orienteringssak til nemnda som oppsummerer de ulike problemstillingene vi har knyttet til forvaltning av rovvilt i regionen sett opp mot forvaltningsplanen. Rovviltnemnda fattet følgende vedtak i sak 51/24:

"Nemnda ber sekretariatet legge fram en egen sak på hvordan arbeidet med forvaltningsplan kan starte opp på nytt til første møte i 2025. Her bes sekretariatet legge frem ulike problemstillinger knyttet til forvaltninga av rovvilt i region 6. Denne saken må legges opp slik at nemnda tar en beslutning om arbeidet med forvaltningsplanen skal starte opp helt på nytt, eller arbeidet skal fortsette med utgangspunkt i utkast til forvaltningsplan av sak 33/23 fra møte 27. oktober 2023."

Sekretariatets vurdering

Under følger kort informasjon om de hovedutfordringene vi i sekretariatet ser med tanke på forvaltning av fredet rovvilt i region 6 sett opp mot de muligheter rovviltnemnda har til å gjøre forvaltningstiltak via forvaltningsplanen.

Generelt om geografisk fordeling av bestandsmål (årlige ynglinger): I noen tilfeller kan en geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet øke muligheten for å felle rovdyr innenfor forvaltningsområdene. For eksempel vil terskelen for å innvilge skadefellingssøknad på jerv være lavere i et område der det geografisk inndelte bestandsmålet er oppnådd, enn i et område der det ikke er oppnådd. Hvis det ikke er geografisk fordeling av bestandsmålene (ikke fylkesvise bestandsmål) må hele regionens bestandsmål være oppnådd før terskelen for skadefellingstillatelse blir lavere. På en annen side vil en geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet gjøre det vanskeligere å ta ut skadevoldende individ dersom det geografisk inndelte bestandsmålet ikke er oppnådd, selv om det regionale bestandsmålet er oppnådd. En geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet vil også kunne påvirke fordelingen av lisensfellingkvote og lisensfellingsområder for jerv.

Forvaltning av jerv

Bestanden for jerv ligger over det regionale bestandsmålet på 10 årlige ynglinger. I region 6 har nemnda via forvaltningsplanen vedtatt arealer som skal utgjøre forvaltningsområde for jerv i regionen og at det skal være fylkesvise delbestandsmål for ynglinger. Rovviltnemnda kan selv avgjøre om det skal være en geografisk fordeling av det regionale bestandsmålet for jerv mellom Trøndelag og Møre og Romsdal eller ikke (fylkesvis bestandsmål).

I henhold til gjeldende forvaltningsplan skal ynglingene være fordelt med tre årlige ynglinger i Møre og Romsdal og syv i Trøndelag. I Trøndelag oppnås det fylkesvise målet på syv ynglinger omtrent årlig, og de aller fleste årene er minst syv av ynglingene innenfor forvaltningsområdet. For Møre- og Romsdal har det variert mer om målet om tre ynglinger er oppnådd, og om ynglingene har vært lokalisert innenfor eller utenfor forvaltningsområdet. Dette har medført at det de siste tre lisensfellingssesongene ikke har vært kvote, og at Miljødirektoratet ikke har besluttet ekstraordinært uttak, innenfor forvaltningsområdet i Møre og Romsdal. Det har vært flere skadesituasjoner både på rein og sau innenfor forvaltningsområdene i de siste årene, hvor særlig kommunene Fjord og Rauma peker seg ut i Møre og Romsdal med økende tap av sau, samt Snåsa og deler av Lierne i Trøndelag med tap av rein. Det er kommet forslag om at nemnda skal gå bort fra fylkesvis inndeling av bestandsmål for jerv.

Sekretariatet anbefaler likevel å beholde fylkesvise bestandsmål for jerv, med mål om 3 ynglinger i Møre og Romsdal og 7 ynglinger i Trøndelag, dette med bakgrunn i å ta vare på den sørnorske delbestanden av jerv, og i tillegg unngå at det blir behov for ytterligere ynglinger innenfor forvaltningsområdet i Trøndelag for å kunne oppnå bestandsmålet. Etter at gjeldende forvaltningsplan ble godkjent i 2018 kom KLD med tilbakemelding per brev i 26. april 2018 på blant annet det som gikk på forvaltning av jerv, hvor departementet skrev følgende: «*Forvaltningsområdene for jerv må bringes i tråd med departementets oppdrag om en bedre arrondering av forvaltningsområdene for jerv i Sør-Norge, og bør ikke medføre at en større del av bestandsmålet oppnås i områder med samisk tamreindrift*».

Både i innspillsrunden, under høringen av revidert forvaltningsplan og i etterkant av høringen har det kommet inn en rekke forslag til endring av dagens jervesone i regionen, og forslagene er ikke sammenfallende. Forslag om å ta ut deler av forvaltningsområde for jerv i Møre og Romsdal er en stor endring. Et slikt forslag innebærer at området som gjenstår som forvaltningsområde er svært

lite, og vil kraftig redusere sannsynligheten for å kunne oppnå det fylkesvise bestandsmålet i Møre og Romsdal på tre årlige ynglinger innenfor forvaltningsområdet. Etter sekretariatets mening har forvaltningsområdet i Møre og Romsdal en slik størrelse, at en eventuell reduksjon i dette området må kompenseres med areal i andre områder av regionen. Dette vil være konflikt drivende og lite forutsigbart. Sekretariatet har per i dag ikke noe forslag til arealer i andre deler av regionen som kan egne seg som areal for å erstatte dagens jervesone i Møre og Romsdal.

Forslag om å ta ut den delen av forvaltningsområdet for jerv som overlapper med dagens forvaltningsområde for bjørn vurderes også som en stor endring. Det er forståelig med et slikt ønske, da særlig to reinbeitedistrikt i Indre Namdal har en total rovviltbelastning som er høyere enn noen andre beitelag/reinbeitedistrikt i regionen. En slik endring innebærer imidlertid at en større andel av bestandsmålet må nås i andre deler av regionen, og sekretariatet har ikke forslag til andre områder som kan erstatte dette arealet. Vi mener at forvaltningsplanen må presisere at det er et mål om at jervebestanden skal fordeles jevnt i forvaltningsområdet og mellom reinbeitedistrikt, og at det fremdeles bør jobbes med en felles forpliktende forvaltning av den sør-norske delbestanden av jerv.

Forvaltning av gaupe

Gaupe er utbredt over store deler av regionen, men forekommer mer sporadisk i de sørvestlige delene av Møre og Romsdal. Det er kommet flere forslag om å justere forvaltningsområde for gaupe, noen som innebærer større endringer og andre som omhandler mindre endringer. Herunder å ta ut følgende områder av forvaltningsområde: Tingvoll kommune, Trollheimen og deler av Verdal og Holtålen kommune. Det er også foreslått at forvaltningsområde flyttes bort fra tamreinområdene og flyttes sørover til områder med høy biomangfoldmasse.

Sekretariatet mener det er hensiktsmessig med et stort forvaltningsområde for gaupe, for å kunne legge opp til en skadebasert forvaltning. Det er også bakgrunnen for dagens utforming av forvaltningsområde. Kvotejakt er et effektivt bestandsregulerende tiltak, og kvotene og delområdene kan fastsettes med bakgrunn i skade- og bestandssituasjonen, dette er forsøkt i enda større grad i de siste to vedtakene om kvotejakt (2024 og 2025). I tillegg kan rovviltnemnda sette andre mer detaljerte vilkår slik som utsatt jaktstart og fordeling av hunndyrkvote i det årlige kvotevedtaket. Sekretariatet mener med bakgrunn i det overstående, og for forutsigbarhetens del, at forvaltningsområde for gaupe i stor grad bør beholdes med dagens avgrensing. Videre må man heller se på inndeling av soner for kvotejakt, forsinket kvotejaktstart i enkelte områder, og størrelse på kvote når rovviltnemnda vedtar kvote.

Forvaltning av bjørn

[NINA Rapport 1123](#) konkluderte med at indre deler av gamle Nord-Trøndelag er det best egnede forvaltningsområdet for bjørn i region 6 Midt-Norge. Med bakgrunn i denne rapporten så konkluderte de to forrige nemndene med at det ikke er gjennomførbart å opprette et forvaltningsområde for bjørn utenfor nordlige deler av Trøndelag for bedre og raskere oppnå bestandsmålet for bjørn i regionen. [NINA-rapport 1952](#) konkluderte med at forvaltningsområdet har nok areal til å ivareta tre årlige ynglinger, men at egnet habitat er adskilt geografisk av fjellområdene til et sør-østlig område inn mot Sverige og et sør-vestlig område mot Namdalen. Rapporten beskriver at egnet habitat utenfor forvaltningsområdet både i Sverige og vest for E6 skaper utfordringer med at det er veldig få binner som kun befinner seg innenfor forvaltningsområdet. Rapporten konkluderer med at svensk forvaltning av bjørn i grenseområdene inn mot Norge og rovviltregion 6 har stor betydning for mulighetene til å oppnå det regionale bestandsmålet for bjørn i region 6.

Etter en gjennomgang av alle innspill og problemstillinger som er knyttet opp mot forvaltningsområdet for bjørn i region 6, mener sekretariatsgruppen at vi ved dette tidspunktet ikke kan anbefale noen konkret endring i forvaltningsområdets avgrensning. Sekretariatet mener imidlertid at det er behov for at rovviltnemnda får gjennomført en større utredning hvor det blir gjort vurderinger rundt hvilken arrondering og størrelse som vil være den mest hensiktsmessige for å kunne oppnå den todelte målsettingen med hensyn til næringene, matproduksjonen, dyrevelferd, hensyn til miljøverdier og det biologiske mangfoldet, samt allmenheten for øvrig. Rovviltnemnda vedtok i møte den 28. oktober 2024 at blant annet et slikt prosjekt skulle prioriteres for 2025 dersom nemnda mottar nok midler via tjenestekjøp til dette.

Overlapp av kalvingsområder for rein og forvaltningsområder for rovvilt

Det er overlapp mellom forvaltningsområder for rovvilt og kalvingsområder for rein i omtrent alle reinbeitedistriktene i regionen. Eneste unntak er Fosen reinbeitedistrikt der det er vedtatt at det ikke skal forekomme ynglende bestander av rovvilt. I henhold til informasjon fra Ressursregnskapet for reindrift dekkes over 90 % av kalvingsområdene i Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag/Hedmark av forvaltningsområde for rovvilt. For noen av distriktene er det også forvaltningsområde for flere av rovviltartene, i tillegg til forekomst av kongeørn. Punkt 2.2.19 i rovviltforliket fra 2011 slår fast at det ikke skal være rovdyr som representerer et skadepotensial i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein. I forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er det listet opp en del punkter som skal fungere som retningslinjer for forvaltning av rovvilt innenfor kalvingsområdene. Siden rovvilt og rein vanskelig kan skilles i tid og rom, er det nødvendig med grep som sikrer at rovviltet i kalvingsområdene innenfor forvaltningsområdet kan forvaltes på samme måte som utenfor forvaltningsområdene. Kalvingsområder må prioriteres i forbindelse med ekstraordinære uttak, tildeling av FKT-midler og ha en lavere terskel for skadefellingstillatelser. Retningslinjene er ment som en hjelp til dette, og sekretariatet mener det er viktig at disse retningslinjene videreføres også i kommende plan.

Igjennom dialogmøte mellom rovviltnemnda, NRL og Sametinget i mai 2023 ble det tatt inn et forslag i planen om at nemnda skal legge opp til at det skal aksepteres maks to jervynglinger innenfor hvert reinbeitedistrikt årlig. Nemnda kan følge opp dette punktet når de fastsetter kvoter for lisensfelling og når de anbefaler områder for ekstraordinært uttak ovenfor Miljødirektoratet.

Forebyggende- og konfliktdempende midler

Midler blir tildelt til rovviltnemnda over statsbudsjettet årlig. Store deler av midlene skal brukes på forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak. Forvaltningsplanen for rovvilt skal si noe om hvordan nemnda vil prioritere bruken av midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak innenfor regionen i tråd med prinsippet om en geografisk differensiert forvaltning. Rovviltnemnda kan gjennom å fordele midlene på de to fylkene og ved å gi prioriteringer for hvor stor andel av midlene som skal øremerkes for lokal kunnskapsinnhenting og konfliktdempende tiltak, og hvor stor del som skal brukes på forebyggende tiltak - styre hvilke typer tiltak som skal prioriteres. Sekretariatet mener at det er best at dette gjøres gjennom de årlige vedtakene i mars-møtet, og at forvaltningsplanene inneholder overordna føringer og prioriteringer om bruk av midlene.

Annet aktuelt

Tiltakspakke reindrift-energi

Regjeringen la frem en tiltakspakke for å legge til rette for bedre ivaretagelse av reindriften ved planlegging og utbygging av energi den 20. desember 2023. Ved fremlegging av tiltakspakken påpekte regjeringen at rovvilt i reinbeiteområdene forsterker utfordringen ved arealinngrep, og tiltakspakken inneholder derfor flere tiltak for å redusere rovvilttapet i reindriftnæringen.

Våren 2024 ble det gjennomført konsultasjoner med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL) på departementsnivå om videre oppfølging av hastetiltak. Totalt 27 hastetiltak ble konsultert, både med bakgrunn i rapporten fra de to direktoratene og etter innspill fra Sametinget og NRL i konsultasjonsprosessen. De første tre punktene ble det enighet om våren 2024, og KLD sendte den 1. mai 2024 (vedlegg 13) ut følgende informasjon om tiltak (se vedlegg for fullstendig informasjon):

- 1. Miljødirektoratet skal ha en økt innsats for å gjennomføre ekstraordinære uttak av jerv, med særlig fokus på områder hvor det over tid har vært store tap til jerv og i områder med bestandstall som har ligget over det regionale bestandsmålet. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres.*
- 2. Der lisensfelling ikke gir tilfredsstillende uttelling, skal miljøforvaltningen så langt det er mulig sørge for at resterende kvote tas ut i de områdene der lisensfellingskvote er gitt. Uttak i eller i tilknytning til kalvingsområder for tamrein skal prioriteres. Miljødirektoratet skal gi dette svært høy prioritet.*
- 3. Senket terskel for skadefelling av rovdyr i kalvingsområder for tamrein som ligger innenfor prioritert yngleområde for rovvilt, innenfor rammene av rovviltforliket.*

Av sluttprotokollen fra konsultasjonene datert 16. juli 2024 (vedlegg 14) og brev til rovviltnemnda fra KLD datert 30. september 2024 (vedlegg 15) framgår følgende om hastetiltak nr. 4 som gjelder rovviltnemndas myndighet:

«I reinbeitedistrikter som er særlig utsatte og som har store tap til rovvilt bør det så langt det er mulig legges til rette for presise tapsforebyggende uttak av rovdyr gjennom kvotejakt/lisensfelling.»

Sekretariatet mener at rovviltnemnda har anledning til å følge opp dette punktet ved de årlige fastsettelsene av kvoter for artene jerv og gaupe. Punktet ble lagt til grunn for vedtak om kvote for kvotejakt på gaupe i 2025. Når rovviltnemnda tilrår områder for ekstraordinært uttak av jerv ovenfor Miljødirektoratet har også nemnda en mulighet til å påvirke slik at områder med særlig stor belastning av jerv i regionen kan prioriteres (hastetiltak 1 og 2).

Av sluttprotokollen fremgår det en rekke andre tiltak som det ble enighet om, og Klima- og miljødepartementet har skrevet at de vil følge opp disse og sette i gang relevante prosesser. Sekretariatet ser for seg at det som følge av disse tiltakene vil kunne komme føringer som angår de ulike bestemmelser og innhold som rovviltnemndas forvaltningsplan skal si noe om. Det er imidlertid for tidlig å si akkurat hvilke føringer som kan komme og til hvilket tidspunkt.

Konklusjon

Sekretariatet har kommet frem til at vi anbefaler at rovviltnemnda går videre med utkast til forvaltningsplan slik den forelå i sak 33/2312. Vi har per nå ikke noen andre faglige vurdering enn den vi hadde i 2023 når det gjelder inndeling av forvaltningsområder for rovviltartene, fordeling av det fylkesvise bestandsmålene med at en opprettholder 3 i MR og 7 i TL på jerv, og ingen fordeling av gaupe. Det samme gjelder føringer for ivaretagelse av kalvingsområder for reindrift, og punktet om at det kun skal være to jervynglinger per reinbeitedistrikt. Vi mener videre at de føringer som er foreslått i siste utkast for forvaltningsplanen for FKT er så presise som de bør være. Vi mener at nemnda bør gå videre i henhold til fremdriftsplan, og har av den grunn utarbeidet en oppdatert slik plan med nye tidsfrister (vedlegg 16). Dette betyr at neste steg i henhold til sekretariatets anbefaling er konsultasjoner med reindriftsnæringen, Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund (NRL). Videre steg er at utkast til revidert plan skal sendes til Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratet for faglig uttalelse. Når Miljødirektoratet og

Landbruksdirektoratet har uttalt seg, skal det avholdes ny konsultasjon med Sametinget og reindriftsnæringen, før endelig plan kan vedtas.

Roviltnemnda ønsket at denne saken skulle skrives slik at roviltnemnda fikk ta en beslutning om arbeidet med forvaltningsplanen skal starte opp helt på nytt, eller arbeidet skal fortsette med utgangspunkt i utkast til forvaltningsplan av sak 33/23. Sekretariatet har derfor satt opp begge alternativ i tilrådingen, men vi understreker at vi anbefaler tilrådingens punkt 1.

Sekretariatets tilråding (i prioritert rekkefølge)

1. Fortsette revideringsprosessen i henhold til opprinnelig fremdriftsplan.

Neste steg er da konsultasjoner med Sametinget og NRL. Den opprinnelige fremdriftsplanen må justeres med nye datoer/tidsrom for prosessen. Dersom roviltnemnda ser at det er behov så kan enkelt deler/kapitler tas opp til revidering på et senere tidspunkt etter at ny plan er vedtatt.

2. Restarte prosessen med revidering av forvaltningsplanen.

Roviltnemnda har mulighet til å starte prosessen med revidering helt fra start. Det vil si at nemnda må sende ut ny oppstartsmelding og sette ny fremdriftsplan.

Under møte

Geir Stenseth:

- Under punkt 3.1»bestandsmål» i utkast til forvaltningsplan står det følgende «*ynglinger skal fortrinnsvis oppnås innenfor forvaltningsområdet*».

Bente Estil:

- Ordlyd «*fortrinnsvis oppnås innenfor forvaltningsområde*». Ordet «fortrinnsvis» er forvirrende. Er det mulig å endre ordlyden uten at plan må sendes på ny høring?
- Konsultasjoner kan endre med at roviltnemnda må gjøre endringer i nåværende utkast til ny forvaltningsplan. Hvor omfattende endringer må til for at nemnda må sende utkast på ny høringsrunde?

Sekretariatet v/Inge Hafstad:

- Dersom roviltnemnda velger å gjøre omfattende/vesentlige endringer som ikke har vært ute på høring. Slik som eksempelvis gå bort fra fylkesvise delmål for bestandsmål på jerv eller større endringer i forvaltningsområdene for rovilt. Dette vil være endringer som er av en slik art at plan bør sendes på høring slik at alle får mulighet til å komme med innspill. Sekretariat og roviltnemnd må vurdere dette sammen.
- Når det gjelder konsultasjoner generelt skal man søke å bli enige. Videre er det viktig at konsultasjoner protokollføres og inneholder både de forslag man er enige om, delvis enige om og de hvor man ikke oppnådde enighet.
- Ordlyden «*fortrinnsvis*». Roviltnemnda kan endre ordlyden. Men dette vil ikke medføre at den daglige forvaltningen av jerv endre seg. Roviltnemnda skal lage en forvaltningsplan med soneforvaltning. Dette betyr at planen skal inneholde forvaltningsområder hvor ynglinger skal være, og beiteprioriterte områder hvor det ikke skal være ynglende rovilt.

Roviltnemndas vedtak (enstemmig)

Fortsette revideringsprosessen i henhold til opprinnelig fremdriftsplan.

Neste steg er da konsultasjoner med Sametinget og NRL. Forsetter i henhold til fremdriftsplan som er vedlagt sak 05/25. Dersom rovviltnemnda ser at det er behov så kan enkelt deler/kapitler tas opp til revidering på et senere tidspunkt etter at ny plan er vedtatt.